

O'ZBEKISTONDA TURISTIK SAYOHATLARNI TASHKIL ETISH

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14284503>

Aslanova Dilnoza Fatilloyevna

Buxoro shahri

Osiyo xalqaro universiteti magistranti

Maxsus iqtisodiy fanlar o'qituvchisi

Annotatsiya

Mazkur maqolada hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasidagi turistik faoliyatning asosiy maqsadi mehmondo'stlik industriyasini yanada rivojlantirish uchun tashkiliy huquqiy va iqtisodiy muhit yaratish, respublikamiz tabiiy va tarixiy-madaniy salohiyatidan samarali foydalanish asosida raqobatbardosh turistik xizmatlar bozorini shakllantirish, uning ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlari va ekologik xavfsizligini ta'minlash bo'yicha iqtisodiy tahlillar, taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar

Turizm, industriyasi, investitsiyalar, turizmda innovatsiya.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasining turizm sohasi jahon turistik jarayonining ajralmas tarkibiy qismi bo'lib, Butun jaxon turistik tashkilot ekspertlarining bashorati buni to'la tasdiqlamoqda. Tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, keyingi yillardagi barcha siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy beqarorliklarga qaramay, mamlakat turizm sohasi davlat investitsiyalarisiz va dotatsiyalarisiz mahsulotlar va xizmatlar ishlab chiqarish hajmini oshirib borayotgan xalq xo'jaligi tarmoqlaridan biridir. O'zbekiston zamonaviy turizm industriyasini rivojlantirish uchun barcha zarur manbalarga ega. Buyuk Ipak yo'li ustida joylashgan Vatanimiz qulay tabiiy-iqlim sharoitlariga boy tarixiy, madaniy merosga va ayni paytda ham ichki, ham xalqaro turizmni rivojlantirish uchun yuqori salohiyatga ega.

Yuqorida ko'rsatilgan omillarga muhim ahamiyat berilarkan, O'zbekiston Respublikasida ham turizm sohasini rivojlantirish borasida bir qator chora tadbirlar amalga oshirilmoqda. Bozor munosabatlari shakllanayotgan hozirgi bosqichda tashqi va ichki muhitning tez o'zgarib turishi munosabati bilan O'zbekiston turizm bozorini rivojlantirishda ham bir qator muammolar mavjudligini tan olish zarur. O'z navbatida bunday holat turizm tarmog'iga

valyuta mablagʻlari va mamlakatimiz hamda xorijiy investorlar tomonidan qoʻyiladigan investitsiyalarning hajmi kam boʻlishiga olib keladi. Butun dunyoda turizmning rivojlanishi katta foyda keltirmoqda va milliy iqtisodiyotning rivojlanishiga koʻmaklashmoqda. Bu oʻz navbatida hozirgi kunda Oʻzbekiston uchun ham muhim omildir. [1].

Oʻzbekiston bu borada oʻzini bor iqtisodiy va ekologik, tarixiy omillaridan foydalanib oʻtgan yillar mobaynida koʻpgina yutuqlarga erishdi desak mubolagʻa boʻlmaydi. Turistik boshqaruvni rivojlantirish borasida ham koʻpgina imkoniyat eshiklari ochildi. Samarqand, Buxoro, Xorazm viloyatlari va Toshkent shahrida turistlar uchun tunu-kun faoliyat yuritadigan “turizm koʻchalari” tashkil qilish.

1. Tashkil etiladigan turizm koʻchalari roʻyxatini shakllantirish.

2. Turizm koʻchalari faoliyatini yoʻlga qoʻyish hamda tungi vaqtda ishlashini taʼminlash maqsadida ularning atrofini uzluksiz yoritish. Mazkur hududlarni energiya tejamkor texnologiyalar va qayta tiklanuvchi energiya manbalari qurilmalari bilan jihozlash.

3. Turizm koʻchalarida jamoat xavfsizligi normalari va talablari doirasida “xavfsizlik chaqiruv tugmalari” oʻrnatish hamda Wi-Fi zonalarini tashkil etish[2].

Yuqorida tashkil etilgan sharoitlar natijasini joriy yilning koʻrsatkichlari asosida koʻrib chiqsak turizm sohasi rivojlanayotgan darajasi guvohi boʻlamiz.

Oʻzbekistonga 2024-yilning yanvar – iyun oylarida 3,5 milliondan ortiq chet el fuqarolari turistik maqsadda tashrif buyurgan.

Qayd etilishicha, ushbu koʻrsatkich oʻtgan 2023 yilning mos davri bilan solishtirilganda **415,6 ming nafarga** yoki 13,3 foizga oshgan.

Oʻtgan olti oyda Oʻzbekistonga turistik maqsadlarda kelgan chet el fuqarolarining mamlakatlar kesimida soni quyidagicha:

Qirgʻiziston – 1 million 57,4 ming nafar;

Tojikiston – 1 million 46,2 ming nafar;

Qozogʻiston – 668,4 ming nafar;

Rossiya – 364,5 ming nafar;

Turkmaniston – 67,2 ming nafar;

Turkiya – 51,9 ming nafar;

Xitoy – 28,7 ming nafar;

Hindiston – 28,2 ming nafar;

Janubiy Koreya – 19,6 ming nafar;

Italiya – 17,7 ming nafar;

Boshqa davlatlar – 181 ming nafar.

O'zbekistonga 2024-yilda mingdan ortiq britaniyalik turist yuborilishi rejalashtirilayotgan. O'tgan yilning sakkiz oyi davomida mamlakatga xorijdan 4,3 million turist keldi, ulardan **1,4 milliard dollar** tushum bo'lgan.

Bu kabi natijalarga erishish uchun esa turizm sohasini rivojlantirib ,yanada mukammal va ko'p qirrali huquqiy va iqtisodiy muhit yaratilsa maqsadga muvofiq bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1.O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI 2022 – 2026- YILLARGA MO'LJALLANGAN YANGI O'ZBEKISTONNING TARAQQIYOT STRATEGIYASINI “INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI”DA AMALGA OSHIRISHGA OID DAVLAT DASTURI TO'G'RISIDA, PF-27 28.02.2023

[2].O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA 28-SON ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI 20.03.2024, TURISTIK XIZMATLARNI TASHKIL QILISHDA BOSHQARUVNING TUTGAN O'RNI maqola Tuychiyeva Malika Shokirova

3. [1]. I.S.Tuxliyev., G'.X.Qudratov., M.Q.Pardayev. Turizmni rejalashtirish. Darslik. «Iqtisodiyot moliya» nashriyoti.Toshkent. 2010.

4.Uz.STAT sayti